

Ministerie van Defensie

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Datum 1 november 2012
Betreft Verzoek om aandacht voor situatie m.b.t. geluidsoverlast van de
helikopters in omgeving Gilze en Rijen

Onze referentie
BS2012033562

Afschrift aan
de Voorzitter van de Eerste
Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA Den Haag

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

In het verzoek van 8 oktober jl. (kenmerk 2012Z15448/2012D36732) vraagt de vaste commissie voor Defensie (VCD) om een inhoudelijke reactie op de brief van V. van G. uit G. d.d. 27 augustus 2012 over geluidsoverlast van de helikopters in de omgeving van Gilze en Rijen.

In de brief van de familie V. van 27 augustus 2012 wordt verwezen naar twee eerdere brieven van de familie V. van 30 maart 2012 en 23 augustus 2012 en naar een brief van de Commissie Overleg en Voorlichting Milieuhygiëne (COVM) Gilze-Rijen van 4 juni 2012. Hiermee heeft de COVM een brief van A. van L. (namens de buurtbewoners van de Nerhoven) van 2 maart 2012 voor verdere behandeling naar mij doorgezonden.

In reactie op het verzoek van de VCD stuur ik u hierbij mijn antwoordbrieven aan de familie V. van 23 augustus 2012 en 1 oktober 2012 en mijn antwoordbrief aan de COVM Gilze-Rijen van 23 augustus 2012. Voor de volledigheid stuur ik u ook de brief van C. G. uit Rijen van 16 juli 2012 (namens de belangenvereniging Grote Spie) en de brief van de gemeente Gilze en Rijen van 7 september 2012 met mijn antwoordbrieven van respectievelijk 11 september 2012 en 23 oktober 2012.

Er is mij veel aan gelegen te komen tot een blijvende oplossing voor de geluidsproblematiek rond de vliegbasis Gilze-Rijen. In mijn brieven aan de families V. en Van L. van 14 maart 2012, waarvan uw Kamer op 19 maart 2012 een afschrift heeft ontvangen, heb ik een algemeen onderzoek hiernaar aangekondigd. Dit onderzoek door TNO en NLR is inmiddels in volle gang. Het onderzoek bestaat uit twee delen. Ten eerste een literatuurstudie naar laagfrequent helikoptergeluid in relatie tot hinderbeleving. Het gaat hierbij om een combinatie van het soort geluid dat trillingen en overlast veroorzaakt en de tijdsduur van blootstelling. Hierbij wordt met name gebruik gemaakt van Amerikaanse onderzoeken naar dit onderwerp.

Ten tweede zal, op basis van historische radargegevens (van helikoptervluchten op en nabij de vliegbasis Gilze-Rijen) en de specifieke geluidsverspreiding van helikopters, worden onderzocht waar geluidsbelasting en trillingen in hoge mate optreden. Op basis van de literatuurstudie en de geluidsgegevens zal worden beoordeeld voor welke lokale gebieden maatregelen genomen kunnen worden zoals aanpassing van de vliegprocedures en in een uiterst geval een saneringsmaatregel (opkopen). Het onderzoek door TNO en NLR zal voor het einde van dit jaar zijn voltooid. Op basis van dit onderzoek zal ik passende maatregelen nemen en de omwonenden en uw Kamer daarover informeren.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

drs. J.S.J. Hillen